

# Individ- och familjeomsorgsnämnden

**Tid:** måndagen den 14 oktober 2019 klockan 13:00

**Plats:** Sessionssalen, Hoven, Jönköping

Ledamot som inte kan närvara kontaktar själv ersättare.

För kännedom sänds kallelsen ut även till ersättarna som har rätt att närvara vid sammanträdet.

| Ärenden                                                                                                                                                                                                                               | Diarienummer | Tid   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------|
| Kategori                                                                                                                                                                                                                              |              |       |
| 1. Upprop                                                                                                                                                                                                                             |              |       |
| 2. Protokollets justering<br>Förslag: Måndagen den 21 oktober kl. 11:30<br>Justerare: Helene Hellström (alt. Jan Walgeby el. Anders Milerup)<br><b>Skyndsamma ärenden justeras i samband med sammanträdet alternativt dagen efter</b> |              |       |
| 3. Fastställande av dagordning                                                                                                                                                                                                        |              |       |
| 4. Informationsärende: Månadsrapport september<br><i>Föredragande:</i> Greger Kjellman, ekonomischef                                                                                                                                  |              | 13:05 |
| 5. Informationsärende: Missbruksvården informerar<br><i>Föredragande:</i> Lars Bergstrand, områdeschef                                                                                                                                |              | 13:30 |
| 6. Informationsärende: Nytt inom förvaltningen<br><i>Föredragande:</i> Stefan Österström, socialdirektör, Annika Åberg, funktionschef                                                                                                 |              | 13:50 |
| Paus                                                                                                                                                                                                                                  |              | 14:30 |

- |     |                                                                                                                                                                               |             |       |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------|
| 7.  | Umgängesbegränsning enligt 14 § lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU<br><i>Företrädare:</i> Vårdnadshavare och Jonathan Friberg, socialsekreterare           | In/2019:79  | 15:00 |
| 8.  | Umgängesbegränsning enligt 14 § lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU<br><i>Företrädare:</i> Vårdnadshavare och Jonathan Friberg, socialsekreterare           | In/2019:83  |       |
| 9.  | Umgängesbegränsning enligt 14 § lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU<br><i>Företrädare:</i> Vårdnadshavare och Jonathan Friberg, socialsekreterare           | In/2019:84  |       |
| 10. | Umgängesbegränsning enligt 14 § lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU                                                                                         | In/2019:178 |       |
| 11. | Nedläggning av faderskapsutredning                                                                                                                                            | In/2019:175 |       |
| 12. | Förordnande av namngivna tjänstemän inom socialjouren vid begäran om polishandräckning för verkställighet av vård enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. | In/2019:170 |       |
| 13. | Sammanträdesplanering 2020                                                                                                                                                    | In/2019:172 |       |
| 14. | Riktlinjer för ersättning till kontaktperson, kontaktfamilj och familjehem<br><i>Föredragande:</i> Marie Andréasson, utvecklingsledare                                        | In/2019:131 | 15:45 |
| 15. | Meddelanden                                                                                                                                                                   |             |       |
| 16. | Anmälan av delegationsbeslut                                                                                                                                                  |             |       |
| 17. | Kurser och konferenser                                                                                                                                                        |             |       |
| 18. | Godkännande av förrättningar                                                                                                                                                  |             |       |
| 19. | Övrigt                                                                                                                                                                        |             |       |

# 4.

## Månadsrapport september 2019

– individ- och familjeomsorgsnämnd

---

## Innehållsförteckning

|                                                |          |
|------------------------------------------------|----------|
| <b>IFO-nämnd .....</b>                         | <b>3</b> |
| <b>IFO-nämnd och gemensam verksamhet .....</b> | <b>4</b> |
| <b>Individ- och familjeomsorg.....</b>         | <b>4</b> |
| <b>Volymmått .....</b>                         | <b>7</b> |

## IFO-nämnd

### Ekonomi

| mnkr                          | Bokslut<br>2018 | Budget<br>2019 | Prognos<br>2019 | Avvikelse  |
|-------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|------------|
| Nämnd och gemensam verksamhet | 0               | 37,1           | 37,1            | 0          |
| Individ- och familjeomsorg    | 407             | 403,9          | 419,9           | -16        |
| Försörjningsstöd mm           | 148,3           | 144,8          | 153,8           | -9         |
| <b>IFO-nämnd</b>              | <b>555,3</b>    | <b>585,8</b>   | <b>610,8</b>    | <b>-25</b> |
| Flyktningmottagning           | -12,3           | -9,8           | -6,7            | -3,1       |

Individ- och familjeomsorgsnämnden har en total budget för 2019 på 585,8 mnkr. Prognosen visar på ett underskott för året på -25 mnkr vilket är oförändrat sedan föregående prognos. I budgeten finns ett budgeterat underskott på -9 mnkr.

Nämnd och gemensam verksamhet väntas inte visa någon avvikelse för 2019.

Barn- och ungdomsvården har budget för 41 externa institutionsplaceringar och 25 konsulentstödda familjehemsplaceringar. Enligt statistik som finns att tillgå idag blir det ett överskott på 5 mnkr utifrån dagens genomsnittliga dygnskostnad. Totalt inom barn- och ungdomsvården prognostiseras ett överskott på 8 mnkr vid årets slut.

Missbruksvården har en budget för 29 externa institutionsplaceringar. Antalet placeringar ligger på en fortsatt hög nivå. Att komma ner till nuvarande budgetnivå på 29 är inte rimligt men det kan vara möjligt att genom planerade åtgärder komma ner till 40 årsplaceringar, genomsnitt hittills under 2019 är 45,6 årsplaceringar. För 2019 innebär det ett underskott på -14 mnkr för missbruksvården och institutionsplaceringar.

Försörjningsstödet kostnader har ökat med 7 % jämfört med föregående år trots att antalet aktuella hushåll inte har ökat. Sammantaget prognostiseras ett underskott på -9 mnkr för försörjningsstödet.

Prognosen för flyktningmottagning visar på ett uttag ur fonden på 6,7 mnkr för socialförvaltningen, vilket är 3,1 mnkr lägre än budgeterat.

### Investeringar

| mnkr                       | Bokslut<br>2018 | Budget<br>2019 | Prognos<br>2019 | Avvikelse |
|----------------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------|
| Individ- och familjeomsorg | 0,1             | 0,7            | 0,5             | 0,2       |

Individ- och familjeomsorgen väntas inte nyttja 0,2 mnkr av investeringsbudgeten för året.

## IFO-nämnd och gemensam verksamhet

### Ekonomi

| mnkr                          | Bokslut<br>2018 | Budget<br>2019 | Prognos<br>2019 | Avvikelse |
|-------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------|
| Nämnd och gemensam verksamhet | 0               | 37,1           | 37,1            | 0         |

Nämnd och gemensam verksamhet väntas inte visa någon avvikelse för 2019.

## Individ- och familjeomsorg

### Ekonomi

| mnkr                                                       | Bokslut<br>2018 | Budget<br>2019 | Prognos<br>2019 | Avvikelse   |
|------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|-------------|
| Barn- och ungdomsvård                                      | 305,6           | 303,2          | 295,2           | 8           |
| Missbruksvård                                              | 73              | 75,6           | 89,6            | -14         |
| Övrigt IFO                                                 | 28,5            | 25,1           | 35,1            | -10         |
| Individ- och familjeomsorg                                 | 407             | 403,9          | 419,9           | -16         |
| Försörjningsstöd mm                                        | 148,3           | 144,8          | 153,8           | -9          |
| - varav ekonomiskt bistånd                                 | 107,2           | 105,9          | 114,9           | -9          |
| <b>Summa</b>                                               | <b>555,3</b>    | <b>548,7</b>   | <b>573,7</b>    | <b>-25</b>  |
| .                                                          |                 |                |                 |             |
| Flyktningmottagning                                        |                 |                |                 |             |
| - intäkter                                                 | -186,7          | -147,7         | -140,7          | -7          |
| - nedskrivning fordran från Migrationsverket 2017 och 2018 |                 | 0              | 6,7             | -6,7        |
| - kostnader                                                | 199             | 157,5          | 140,7           | 16,8        |
| <b>- reglering mot flyktningfond</b>                       | <b>-12,3</b>    | <b>-9,8</b>    | <b>-6,7</b>     | <b>-3,1</b> |

Individ och familjeomsorgen har en total budgettram på 548,7 mnkr. Det innebar ett budgettillskott på 27 mnkr för 2019. Den är fördelad så att enheterna har en realistisk budget att följa. Det innebär att inga underskott finns för tex hyror. I budgeten finns ett budgeterat underskott på -9 mnkr.

Barn- och ungdomsvården har en budget för 41 externa institutionsplaceringar och 25 konsulentstödda familjehemsplaceringar. Enligt statistik som finns att tillgå idag blir det ett överskott på 5 mnkr utifrån dagens genomsnittliga dygnskostnad. Förra året var 16 % av alla placeringar på institutionsvård barn mellan 0-6 år, idag är inga barn placerade på institutionsvård. Även den köpta öppenvården har minskat och visar ett överskott på 1,5 mnkr vid årets slut. Totalt inom barn- och ungdomsvården prognostiseras ett överskott på 8 mnkr vid årets slut.

Missbruksvården har en budget för 29 externa institutionsplaceringar. Efter de första nio månaderna är det i genomsnitt 45,6 årsplaceringar. Placeringarna under våren-sommaren har legat på en

mycket hög nivå. Som mest 57 årsplaceringar. Under september var det 56 årsplaceringar. Att komma ner till nuvarande budgetnivå på 29 är inte rimligt medan det kan vara möjligt att genom planerade åtgärder komma ner till 40 årsplaceringar. För 2019 innebär det ett underskott på -14 mnkr för missbruksvården och institutionsplaceringar.

Försörjningsstödet kostnader har ökat 7 % jämfört med föregående år trots att antalet aktuella hushåll inte har ökat. Riksnormen höjdes med 2 % för 2019 men verksamheten har inte tillförts mer medel för denna kostnadsökning. Införandet av det nya verksamhetssystemet Combine inom försörjningsstöd har krävt mer personalresurser än vad som från början planerades varför personalkostnaderna ligger högre. Det har varit stora påfrestningar för verksamheten då processen i Combine tar längre tid vilket tagit utrymme från arbetet med att ge hjälp till sökande att nå egenförsörjning. Ser även att väntetiden har ökat från 14 till 25 dagar. Vidare kan förändringar inom arbetsförmedlingen ha bidragit till att färre fått stöd i att komma ut i arbete eller utbildning. Sammantaget prognostiseras ett underskott på -9 mnkr för försörjningsstödet.

Inom övrigt IFO ryms central administration, våld i nära relation, socialjour och tolk och översätterservice. Skyddat boende som andra år haft en kraftigt underfinansierad budget har nu 2019 en budgetnivå med föregående års utfall. Nya verksamhetssystemet Combine infördes i försörjningsstöd och familjerätt i mars och under början av 2020 kommer övriga individ- och familjeomsorgen att införa Combine. Införandet har skjutits upp på grund av tekniska problem i systemet. Byte av verksamhetssystem kräver extra personalresurser i form av superanvändare och att samtliga ska lära sig att hantera systemet. Kostnaden för detta beräknas uppgå till ca 2 mnkr som verksamheten inte har budget för. Denna kostnad belastas inom övrigt IFO. Tillsammans med det budgeterade underskottet på 9 mnkr och ett litet överskott inom tolkverksamheten förväntas övrigt IFO gå med -10 mnkr vid årets slut.

### Flyktningmottagning

Prognosen visar på ett uttag ur fonden på 6,7 mnkr för Socialförvaltningen, vilket är 3,1 mnkr lägre än budgeterat.

Intäkterna väntas bli 7 mnkr lägre än budgeterat. Även kostnaderna ligger betydligt lägre, 16,8 mnkr än budgeterat. Det beror framförallt på att färre barn finns i verksamheten vilket inneburit att verksamheter har avvecklats, anpassats och ställt om utifrån förändrade förutsättningar.

Årets verksamhet visar på ett nollresultat men en bedömning av fordran mot Migrationsverket avseende 2017-2018 visar ett behov av nedskrivning av fordran på 6,7 mnkr.

## Åtgärdsplan

### Åtgärder

| Åtgärd totalt | Total effekt | Årseffekt 2019 | Uppföljning, hur långt har förvaltningen kommit med beslutad åtgärd | Status: Ej påbörjad, Pågår, Slutförd |
|---------------|--------------|----------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Placering bou | 8 500        | 8 500          | Minska 5 årsplaceringar HVB                                         | Pågår                                |
| Placering bou | 2 000        | 2 000          | Minska 4 årsplacering konsulentstött familjehem                     | Pågår                                |

| Åtgärd totalt                                                                        | Total effekt | Årseffekt 2019 | Uppföljning, hur långt har förvaltningen kommit med beslutad åtgärd                                               | Status: Ej påbörjad, Pågår, Slutförd |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Egna HVB                                                                             | 800          | 800            | Möjliggör kortare placeringstider                                                                                 | Pågår                                |
| Försäkringsmedicinska utredningar                                                    | 600          | 600            |                                                                                                                   | Slutförd                             |
| Organisering och lokalisering av försörjningsstödet                                  |              |                | Arbetet har påbörjats med lokalisering av försörjningsstödet                                                      | Pågår                                |
| 4 -5 nya träningslägenheter till missbruksvården                                     | 900 tkr      |                | Lägenheter under anskaffning                                                                                      | Pågår                                |
| Mer arbetsledning, en tjänst 1:e socialsekreterare Myndighet missbruk från september | 500 tkr      |                | Anställning klar och tillträtt i september                                                                        | Pågår                                |
| Översyn vägledning för placeringstider mm inom missbruksvården.                      | 200 tkr      |                | Arbete pågår                                                                                                      | Pågår                                |
| Barnarps stödboende 7 platser hösten 2020                                            |              |                | Byggnation ska starta                                                                                             | ej påbörjad                          |
| Regionen startar Tillnyktringsenhet hösten 2019                                      | 900 tkr      | 500 tkr        | Verksamheten startar i nybyggda lokaler under hösten 2019. Anslaget på 900 tkr per helår kommer ej att utnyttjas. | ej påbörjad                          |
| Nya Bruksborg ytterligare 6 platser januari 2022                                     |              |                | Byggnation ska starta                                                                                             | ej påbörjad                          |
| Samlokalisering av öppenvård inom missbruksvården våren 2021                         |              |                | befintliga hyreskontrakt löper på t.o.m 2020                                                                      | ej påbörjad                          |
| Översyn av samtliga boendeformer                                                     |              |                |                                                                                                                   | ej påbörjad                          |
| Fördjupad samverkan med regionen                                                     |              |                |                                                                                                                   | ej påbörjad                          |
| Minska tjänster                                                                      | 2 000 tkr    | 2 000 tkr      | Komma ner till tilldelad ram.                                                                                     | Pågår                                |
| Kurser och hotell                                                                    | 1 600        | 1 600          | Kurs och handledning minska 50 %                                                                                  | Pågår                                |
| Övrigt                                                                               | 1 000        | 1 000          | Minska 1 % av övriga kostnader                                                                                    | Pågår                                |

### Missbruksvården

Inflödet till missbruksvårdens verksamheter har varit mycket hög sedan en tid tillbaka. Den ökade efterfrågan och köer till öppenvården är orsaken till ökningen av placeringar. Ökat antal kommuninvånare, ökad psykisk ohälsa, lättillgänglig narkotika och större benägenhet att söka hjälp är ytterligare förklaringar. För att möta behoven har åtgärdsplaner på lång och på kort sikt tagits fram. Att sätta exakta siffror på förväntade effekter är svårt när många faktorer påverkar varandra i ett sådant komplext system som missbruks- och beroendeproblematik. Åtgärdsplanerna handlar om att göra mer av det som erfarenhetsmässigt visat sig ge resultat, t.ex. tryggt boende med stöd,

mer arbetsledning till socialarbetare som står inför svåra bedömningar av vårdbehov och att förbättra vårdkedjor där olika insatser förstärker varandra.

Nuvarande situation där vi inte ser någon vikande efterfrågan på stöd och hjälp är antagandet att normalläget vad gäller behov av dygnsvård har nått en högre nivå. Antalet årsplaceringar 2018 låg på drygt 33. Budget för 2019 ligger på 29 årsplaceringar och är sannolikt för låg för att hålla över tid och borde höjas till 40 årsplaceringar. Samtidigt ska ett aktivt arbete bedrivas för att erbjuda och utveckla insatser i öppenvård då forskning visat att det är mer hållbart över tid.

### *Försörjningsstöd*

Prognosen pekar mot underskott inom område försörjningsstöd. Kostnader för utbetalt försörjningsstöd ligger över budgetnivå liksom kostnader för personal. Högre personalkostnader beror på införandet av det nya verksamhetssystemet Combine vilket krävt mer resurser då det också medfört förändrade arbetssätt. Arbetet med införande av e-tjänster och automatiserad handläggning har påbörjats men kräver mycket förarbete innan det kan vara igång. IFO deltar i ett projekt om digitalisering av försörjningsstöd under ledning av Sveriges kommuner och landsting (SKL) vilket kommer att ge en del draghjälp.

Ett aktivt utvecklingsarbete pågår tillsammans med arbetsmarknadsavdelningen för att effektivisera tiden från bidrag till försörjning och samordna gemensamma resurser. Flera ESF projekt förväntas starta upp under hösten 2019/vintern 2020 med fokus på minskade volymer inom försörjningsstöd och därmed minskade kostnader. Översyn av organisering/lokalisering och intern effektivisering har påbörjats.

## Volymmått

|                                                    | jan-sept 2018 | jan-sept 2019         |
|----------------------------------------------------|---------------|-----------------------|
| <b>Försörjningsstöd</b>                            |               |                       |
| Antal hushåll i genomsnitt                         | 1 132         | 1 070                 |
| - varav under 25 år                                | 145           | 130                   |
| Antal nya ärenden                                  | 860           | 91                    |
| Antal långvarigt försörjningsstödsberoende hushåll | 681           | ej möjlig att ta fram |
| Väntetid i dagar                                   | 14            | 25                    |
|                                                    |               |                       |
| <b>Barn- och ungdom</b>                            |               |                       |
| Antal årsplaceringar på institution                | 54,4          | 41,8                  |
| - varav flickor/pojkar/föräldrar i procent         | 40/53/7       | 42/56/2               |
| Genomsnittligt antal familjehemsplaceringar        | 156           | 157                   |
| - varav flickor/pojkar i procent                   | 47/53         | 43/57                 |
| - varav barn 0-12 år i procent                     | 57            | 53                    |
| - varav arvoderade/konsulentstödda hem i procent   | 88/12         | 86/14                 |
|                                                    |               |                       |
| <b>Missbruk</b>                                    |               |                       |

|                                            | jan-sept 2018 | jan-sept 2019 |
|--------------------------------------------|---------------|---------------|
| Antal årsplaceringar på extern institution | 34,1          | 45,6          |
| - varav kvinnor/män i procent              | 28/72         | 35/65         |
| -varav antal LVM-placeringar               | 5,1           | 11,8          |

| Boende för nyanlända och barn och ungdom ensamkommande barn    | jan-sept 2018 | jan-sept 2019 |
|----------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Antal ensamkommande barn placerade på HVB (egen regi)          | 75            | 82            |
| *varav på akutenheten och behandlingshem                       | 10            | 5             |
| *varav enskilt boende                                          | 0             | 50            |
| *varav i stödboende                                            | 42            | 20            |
|                                                                |               |               |
| Antal ensamkommande barn placerade i familjehem (inkl jourhem) | 42            | 22            |
| *varav konsulentstöda                                          | 10            | 1             |
|                                                                |               |               |
| Antal ensamkommande barn placerade i externa HVB               | 16            | 11            |
| *varav placerade enligt LVU                                    | 2             | 2             |
|                                                                |               |               |
| Antal ensamkommande barn placerade på Vårsol                   | 31            | 21            |
| *varav i träningslägenheter                                    | 31            | 21            |
|                                                                |               |               |
| Total antal ensamkommande barn                                 | 164           | 136           |
| *varav flickor/pojkar                                          | 16/148        | 16/120        |
| *varav uppehållstillstånd                                      | 129           | 115           |
| *varav asylsökande                                             | 35            | 21            |

| Mottagning för nyanlända                            | 2018 jan-sep | 2019 jan-sep |
|-----------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Antal mottagna nyanlända                            | 463          | 305          |
| - varav från eget boende (EBO)                      | 82           | 82           |
| - varav direktinresta anhöriga                      | 111          | 68           |
| - varav från anläggningsboende (ABO)                | 119          | 43           |
| - varav från UNHCR:s flyktingläger (kvotflyktingar) | 49           | 46           |
| - varav från andra kommuner(vidareflyttade)         | 102          | 66           |
|                                                     |              |              |
| ANTAL MOTTAGNA ENLIGT BOSÄTTNINGSLAGEN              | 156          | 89           |
| ( ingår i siffran för totalt antal mottagna )       |              |              |

12.

**Förordnande av namngivna tjänstemän inom socialjouren vid begäran om polishandräckning för verkställighet av vård enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.**

In/2019:170 720

**Sammanfattning**

1:e socialsekreterare behöver ha befogenhet att begära polishandräckning för att verkställa beslut enligt LVU då nämndens beslut inte kan avvaktas. Elin Rimås är vikarie på lokalkontor öster under ett år och behöver förordnande.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse daterad 2019-09-16

**Förslag till Individ- och familjeomsorgsnämnden**

Socialförvaltningens förslag till beslut:

- Att utse 1:e socialsekreterare Elin Rimås att besluta om biträde av polismyndighet enligt 43§ andra stycket LVU för verkställande av beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU då nämndens beslut inte kan avvaktas.

**Ärende**

I enlighet med de bestämmelser som finns i Individ- och familjeomsorgsnämndens delegationsförteckning får nämndsledamot och tjänsteman besluta i vissa ärenden å nämndens vägnar. Frågan gäller att utse namngivna tjänstemän som, då nämndens beslut inte kan avvaktas, ges befogenhet att begära polishandräckning för att verkställa beslut enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Lagstiftaren har bedömt denna uppgift så grannlaga, att den endast ges till namngivna tjänstemän.

Stefan Österström  
*Socialdirektör*

Lilian Elmquist  
*områdeschef*

*Beslutet expedieras till:*

Elin Rimås 1:e socialsekreterare  
Christina Hemborg enhetschef  
Akten

# 13.

## **Sammanträdesplanering 2020**

In/2019:172 700

### **Sammanfattning**

Varje nämnd ska fastställa en tidplan för nämndsammanträden för nästkommande år. Förvaltningen har utarbetat ett förslag till sammanträdesplan för individ- och familjeomsorgsnämnden, dess presidium samt nämndens utskott för 2020.

### **Beslutsunderlag**

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2019-09-20

Sammanträdesplan för individ- och familjeomsorgsnämnden 2020

Sammanträdesplan för individ- och familjeomsorgsnämndens utskott, område väster 2020

Sammanträdesplan för individ- och familjeomsorgsnämndens utskott, område söder 2020

Sammanträdesplan för individ- och familjeomsorgsnämndens utskott, område öster 2020

### **Förslag till Individ- och familjeomsorgsnämnden**

- Sammanträdesplan för individ- och familjeomsorgsnämnden, dess presidium samt nämndens utskott godkänns.

Stefan Österström  
*Socialdirektör*

Helene Fåglefelt Lindmark  
*Nämndsekreterare*

*Beslutet expedieras till:*  
Administrativa enheten

Sammanträdesplan  
**INDIVID- OCH  
FAMILJEOMSORGSNÄMNDEN  
2020**

| Månad     | Sista<br>inlämnings-<br>dag | Utskick<br>presidiet | Presidium<br><sup>1</sup> | Utskick<br>nämnd | Centrala<br>samverkans-<br>gruppen <sup>2</sup> | Nämndens<br>sammanträde <sup>3</sup> | Mellan-<br>presidium <sup>4</sup> |
|-----------|-----------------------------|----------------------|---------------------------|------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------|
| Januari   | 30/12-19                    | 2                    | 8 (ons em)                | 9                | 7                                               | 13                                   | 20                                |
| Februari  | 24/1                        | 27/1                 | 3                         | 10               | 10                                              | 17 (heldag)                          | 2/3                               |
| Mars      | 17/2                        | 18/2                 | 24/2                      | 2                | 2                                               | 9                                    | 16                                |
| April     | 13/3                        | 16/3                 | 23/3                      | 30/3             | 30/3                                            | 6                                    | 15 (ons)                          |
| Maj       | 9/4                         | 14/4                 | 20/4                      | 27/4             | 27/4                                            | 4                                    | 12 (tis)                          |
| Juni      | 15/5                        | 18/5                 | 25/5                      | 1                | 1/6                                             | 8                                    | ---                               |
| Juli      | ---                         | ---                  | 6                         | ---              | ---                                             | 20                                   | ---                               |
| Augusti   | 31/7                        | 3                    | 10                        | 12               | 10                                              | 17                                   | 24                                |
| September | 21/8                        | 24/8                 | 31/8                      | 7                | 7                                               | 14                                   | 21                                |
| Oktober   | 18/9                        | 21/9                 | 28/9                      | 5                | 5                                               | 12                                   | 19                                |
| November  | 16/10                       | 19/10                | 26/10                     | 2                | 9                                               | 16                                   | 23                                |
| December  | 20/11                       | 23/11                | 30/11                     | 7                | 7                                               | 14                                   | ---                               |

**Socialtjänstens VIP-arbete 2021-2023**, ons eftermiddag, tor förmiddag 4-5 mars (nämndens presidium)  
**Måldag inför framtagande av verksamhetsplan 2020**, måndag den 2 november 2020 (hela nämnden)

---

<sup>1</sup> Måndagar kl. 14:00

<sup>2</sup> Måndagar kl. 08.30

<sup>3</sup> Måndagar kl. 13:00 Sessionssalen, Juneporten (samt grupprum Trapp och Trull)

<sup>4</sup> Måndagar kl. 13:00 Tuvstarr, Juneporten

---

Sammanträdesplan

## INDIVID-OCH FAMILJEOMSORGSNÄMNDEN UTSKOTT OMRÅDE ÖSTER 2020

| Månad     | Sista<br>inlämnings-<br>dag* | Utskick     | Sammanträde <sup>1</sup> | Utskotts-<br>presidium <sup>2</sup> |
|-----------|------------------------------|-------------|--------------------------|-------------------------------------|
| Januari   | 7 (tis), 27                  | 8 (ons), 28 | 15                       | 13                                  |
| Februari  | 17                           | 18          | 5, 26**                  | 10                                  |
| Mars      | 9, 30                        | 10, 31      | 18**                     | 9                                   |
| April     | 20                           | 21          | 8, 29                    | 6                                   |
| Maj       | 11                           | 12          | 20                       | 4                                   |
| Juni      | 1                            | 2           | 10                       | -                                   |
| Juli      | 27                           | 28          | -                        | -                                   |
| Augusti   | 17                           | 18          | 5, 26                    | 17                                  |
| September | 7, 28                        | 8, 29       | 16                       | 14                                  |
| Oktober   | 19                           | 20          | 7, 28                    | 12                                  |
| November  | 9, 30                        | 10          | 18                       | 16                                  |
| December  | -                            | 1           | 9                        | -                                   |

\*Blir du sen med din utredning, förvarna gärna i förväg via e-post till nämndsekreterare.

\*\* Sammanträde hålls i Wilhelm Tham, Huskvarna stadshus, Rumlaborgsgatan 1

<sup>1</sup> Onsdagar kl. 12:45 presidieträff, kl. 14:00 sammanträde utskottet  
Rumlaborg, Huskvarna stadshus, Rumlaborgsgatan 1

<sup>2</sup> Måndagar kl. 11:00 Ester, Juneporten

Sammanträdesplan  
**INDIVID-OCH  
FAMILJEOMSORGSNÄMNDEN  
UTSKOTT OMRÅDE VÄSTER 2020**

| Månad     | Sista<br>inlämnings-<br>dag* | Utskick | Sammanträde <sup>1</sup> | Utskotts-<br>presidium <sup>2</sup> |
|-----------|------------------------------|---------|--------------------------|-------------------------------------|
| Januari   | 13                           | 14      | 22                       | 13                                  |
| Februari  | 3, 24                        | 4, 25   | 12                       | 10                                  |
| Mars      | 16                           | 17      | 4, 25                    | 9                                   |
| April     | 6, 27                        | 7, 28   | 16 (tor)                 | 6                                   |
| Maj       | 18                           | 19      | 6, 27                    | 4                                   |
| Juni      | 5 (fre)                      | 8 (mån) | 16 (tis)                 | -                                   |
| Juli      | -                            | -       | -                        | -                                   |
| Augusti   | 3, 24                        | 4, 25   | 12                       | 17                                  |
| September | 14                           | 15      | 2, 23                    | 14                                  |
| Oktober   | 5, 26                        | 6, 27   | 14                       | 12                                  |
| November  | 16                           | 17      | 4, 25                    | 16                                  |
| December  | 7                            | 8       | 16                       | -                                   |

\*Blir du sen med din utredning, förvarna gärna i förväg via e-post till nämndsekreterare.

<sup>1</sup> Onsdagar kl. 13:15 presidieträff/14:00 sammanträde utskottet, Korpralen, Kaserngatan 10

<sup>2</sup> Måndagar kl. 11:00 Ester, Juneporten

Sammanträdesplan

## INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGSNÄMNDEN UTSKOTT OMRÅDE SÖDER 2020

| Månad     | Sista<br>inlämnings-<br>dag* | Utskick     | Sammanträde <sup>1</sup> | Utskotts-<br>presidium <sup>2</sup> |
|-----------|------------------------------|-------------|--------------------------|-------------------------------------|
| Januari   | 2 (tors), 20                 | 3 (fre), 21 | 9 (tor), 29              | 13                                  |
| Februari  | 10                           | 11          | 19                       | 10                                  |
| Mars      | 2, 23                        | 3, 24       | 11                       | 9                                   |
| April     | 14 (tis)                     | 15 (ons)    | 1, 22                    | 6                                   |
| Maj       | 4, 25                        | 5, 26       | 12 (tis)                 | 4                                   |
| Juni      | 15                           | 16          | 3, 24                    | -                                   |
| Juli      | -                            | -           | -                        | -                                   |
| Augusti   | 10, 31                       | 11          | 19                       | 17                                  |
| September | 21                           | 1, 22       | 9, 30                    | 14                                  |
| Oktober   | 12                           | 13          | 21                       | 12                                  |
| November  | 2, 23                        | 3, 24       | 11                       | 16                                  |
| December  | -                            | -           | 2                        | -                                   |

\*Blir du sen med din utredning, förvarna gärna i förväg via e-post till nämndsekreterare.

<sup>1</sup> Onsdagar kl. 13:15 presidieträff/14:00 sammanträde utskottet, våning 6, Tornfalksgatan 11

<sup>2</sup> Måndagar kl. 11:00 Ester, Juneporten

## **Riktlinjer för ersättning till kontaktperson, kontaktfamilj och familjehem**

In/2019:131 714

### **Sammanfattning**

Förslag till riktlinjer för ersättning till kontaktpersoner, kontaktfamiljer och familjehem i deras uppdrag för socialförvaltningen i Jönköping

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse daterad 2019-09-25

Riktlinje Ersättningsnivåer till kontaktpersoner och kontaktfamiljer och vid placering i familjehem, daterad 2019-09-25

### **Förslag till Individ- och familjeomsorgsnämnden**

- Socialförvaltningen i Jönköping följer SKL:s rekommendationer för ersättning till kontaktperson, kontaktfamilj och familjehem
- Riktlinjen ”Ersättningsnivåer till kontaktpersoner och kontaktfamiljer och vid placering i familjehem” antas

### **Ärende**

Socialnämnden ska se till att barn och unga som behöver vård i familjehem eller stöd av insatserna kontaktperson eller kontaktfamilj ska få tillgång till det. Socialnämnden beslutar hur de privatpersoner, uppdragstagare, som åtar sig sådana uppdrag ska ersättas och vilket stöd de ska få. Socialnämnden ska ge uppdragstagarna det stöd de behöver för att kunna fullfölja uppdraget.

Sveriges kommuner och landsting, SKL, lämnar rekommendationer till socialnämnderna om hur stödet ska se ut och lämpliga ersättningsnivåer. Jönköpings kommun har sedan 2003, liksom de flesta kommunerna i landet, beslutat följa SKL:s rekommendationer. Socialnämnden i Jönköping fattade 2003-02-18 beslut om att följa dåvarande Kommunförbundets, nuvarande SKL:s, rekommendationer. Rekommendationerna uppdateras årligen.

På en punkt, när det gäller ersättning till kontrakterade jourhem, har nämnden tidigare beslutat frångå SKL:s föreslagna siffror. SKL:s rekommendation till arvode till kontrakterade jourhem är 13 943 kr/mån. Eftersom ambitionen är att kunna placera i jourhem istället för hvb när det är möjligt har nämnden beslutat arvoderade kontrakterade jourhem i nivå med en heltidsavlönad vårdpersonal, med lön i nivå med barnskötare eller undersköterska. Förvaltningen kräver att

det finns en person i jourhemmet som är hemma på heltid och att man alltid har beredskap för att ta emot ett barn eller en ung person som behöver plats.

Individ- och familjeomsorgsnämnden föreslås besluta att nämnden även i fortsättningen ska utgå från SKL:s rekommendationer i sina riktlinjer.

I bifogade bilaga presenteras förvaltningens förslag till riktlinjer för ersättningar till uppdragstagare. Förslaget bygger på tidigare riktlinjer som antagits av tidigare socialnämnd och nuvarande individ- och familjeomsorgsnämnd vid ett flertal tillfällen.

Stefan Österström  
*Socialdirektör*

Marie Andréasson  
*Utvecklingsledare*

*Beslutet expedieras till:*  
IFO-chef Annika Åberg  
Områdeschef Lilian Elmqvist  
Utvecklingsledare Marie Andréasson

# Ersättningsnivåer till kontaktpersoner och kontaktfamiljer och vid placering i familjehem

## Innehållsförteckning

|                                                                                                        |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Ersättningsnivåer till kontaktpersoner och kontaktfamiljer och vid placering i familjehem              | 1         |
| <b>1 KONTAKTPERSON</b>                                                                                 | <b>2</b>  |
| 1.1 Arvode kontaktpersoner                                                                             | 2         |
| 1.2 Omkostnadsersättning kontaktpersoner                                                               | 2         |
| <b>2 KONTAKTFAMILJ</b>                                                                                 | <b>3</b>  |
| 2.1 Arvode kontaktfamiljer                                                                             | 3         |
| 2.1.1 Barn 0-12 år (Delegat soc sekr)                                                                  | 4         |
| 2.1.2 Ungdomar 13-19 år (Delegat soc sekr)                                                             | 4         |
| 2.2 Omkostnadsersättning kontaktfamiljer                                                               | 5         |
| <b>3 KONTAKTFAMILJ UTAN ÖVERNATTNING</b>                                                               | <b>6</b>  |
| 3.1 Arvode kontaktfamiljer utan övernattning                                                           | 6         |
| 3.2 Omkostnadsersättning kontaktfamiljer utan övernattning                                             | 7         |
| <b>4 FAMILJEHM</b>                                                                                     | <b>7</b>  |
| 4.1 Arvode familjehem barn och ungdom                                                                  | 7         |
| 4.1.1 Grundarvode barn 0 – 12 år                                                                       | 7         |
| 4.1.2 Grundarvode ungdom 13 – 19 år                                                                    | 9         |
| 4.1.3 Arvode förälder-barnplaceringar                                                                  | 12        |
| 4.2 Omkostnadsersättning familjehem barn och ungdom                                                    | 12        |
| 4.2.1 Grundkostnader och tilläggskostnader                                                             | 13        |
| 4.2.2 Omkostnadsersättning vid jourhemsplaceringar                                                     | 17        |
| 4.2.3 Omkostnadsersättning vid förälder-/barnplacering                                                 | 17        |
| 4.2.4 Kostnader under förberedelsetiden                                                                | 19        |
| 4.2.5 Privatplacering                                                                                  | 19        |
| <b>5 ERSÄTTNING AV ENSKILD</b>                                                                         | <b>19</b> |
| 5.1 Kommunens rätt att uppbära ersättning från föräldrar vars barn är placerat i annat hem än det egna | 19        |
| 5.2 Barns pensionsförmåner                                                                             | 20        |

## 1 KONTAKTPERSON

Ersättningen till kontaktpersoner består dels av en arvodesdel, dels av en omkostnadsdel. Arvodet är skattepliktig inkomst. För omkostnadsersättning betalar man skatt för de första 5 000 kr/år. Ersättningen är i övrigt skattefri. Arvodet är en ersättning för arbetsinsatsen medan omkostnadsersättningen avser att täcka omkostnader i uppdraget.

### 1.1 Arvode kontaktpersoner

|                 |                                    |              |                         |
|-----------------|------------------------------------|--------------|-------------------------|
| <i>Delegat:</i> | Nivå 1:                            | 775 kr/mån   | 20 % av prisbasbeloppet |
| <i>Soc sekr</i> | Kontakt minst varannan vecka       |              |                         |
|                 | Nivå 2:                            | 1 356 kr/mån | 35 % av prisbasbeloppet |
|                 | Kontakt minst en gång per vecka    |              |                         |
|                 | Nivå 3:                            | 1 744 kr/mån | 45 % av prisbasbeloppet |
|                 | Kontakt minst två gånger per vecka |              |                         |

I särskilt upprättad genomförandeplan ska uppdraget beskrivas och detta utgör grunden för arvodesersättningen. I undantagsfall, där kontakten är väsentligt mer/mindre omfattande, kan det finnas behov av en individuell bedömning av arvodet. SKL:s riktlinjer kan i dessa fall användas. SKL:s rekommendationer år 2019: 10 % (388 kr) – 55 % (2 131 kr) per månad.

Vid belopp överstigande SKL:s rekommendationer lämnas ärendet till individ- och familjomsorgsnämndens utskott för beslut.

Vid tveksamhet om nivån på arvodet, kontakta rekryteringsgruppen eller familjehemssekreterare för rådgivning.

#### ***Kontaktpersonsuppdrag vid umgänge***

I kontaktpersonsuppdrag vid umgänge i familjerättsärenden eller familjehemsärenden utgår arvode med 199 kr/tim för aktiv tid och 147 kr/tim för restid utan klient.

### 1.2 Omkostnadsersättning kontaktpersoner

|                 |                                 |                              |
|-----------------|---------------------------------|------------------------------|
| <i>Delegat:</i> | 1 163 – 1 356 kr/mån            | 30 – 35 % av prisbasbeloppet |
| <i>Soc sekr</i> | Kontakt minst en gång per vecka |                              |

I genomförandeplanen ska framgå vilka aktiviteter och dylikt som utifrån barnets behov ingår i uppdraget. Kontaktpersonen betalar vanligtvis för ungdomen och sig själv gällande aktiviteter som t.ex. fika, bio och inträden. Kontaktpersonens kostnad för telefonsamtal och kortare resor ingår i omkostnaden. Därutöver tillkommer ersättning för längre bilresor med 18,50 kr/mil, busskort/frikort mm. En individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan uppkomma. SKL:s riktlinjer för år 2019: 10 % (388 kr) – 40 % (1 550 kr) av prisbasbeloppet per månad.

Vid belopp överstigande SKL:s rekommendationer lämnas ärendet till individ- och familjomsorgsnämndens utskott för beslut.

Vid tveksamhet om nivån på omkostnadsersättningen, kontakta rekryteringsgruppen eller familjehemssekreterare för rådgivning.

### ***Omkostnad vid kontaktpersonsuppdrag vid umgänge***

Kontaktpersonsuppdrag vid umgänge i familjerättsärenden eller familjehemsärenden utgår omkostnad med 10 % (388 kr) – 20 % (775 kr). Kostnad för längre resor utbetalas separat och högre ersättning ges om kontaktperson har mer omfattande utgifter för uppdraget.

### ***Särskilda kostnader***

Extra omkostnader som inte täcks av den löpande omkostnadsersättningen kan beviljas till särskilt kostnadskrävande aktiviteter för den unge och kontaktpersonen (se tabell nedan). Vid utbetalning av extra omkostnader ska alltid kvitto inlämnas. I de fall där det tydligt framgår i genomförandeplanen att syftet med insatsen är att träna kan kostnad för gymkort (billigaste alternativet) utbetalas till ungdomen och kontaktpersonen. (Utbetalas till kontaktpersonen om hen inte redan har gymkort). I de fall resor är nödvändiga för att kunna genomföra insatsen, kan kostnad för värdekort utbetalas. Detta ska framgå i genomförandeplanen. Beloppet för aktivitet avser maximal årskostnad.

### ***Tabell för beräkning av särskilda kostnader***

|                 | Objekt                      | % av prisbasbelopp | Kronor |
|-----------------|-----------------------------|--------------------|--------|
| <i>Delegat:</i> | Aktivitet/resa/utflykt      | 7 %                | 3 255  |
| <i>Soc sekr</i> | (kostnad för ungdom och kp) |                    |        |

## **2 KONTAKTFAMILJ**

Ersättningen till kontaktfamiljer består dels av en arvodesdel, dels av en omkostnadsdel. Arvodet är skattepliktig inkomst. För omkostnadsersättning betalar man skatt för de första 5 000 kr/år. Ersättningen är i övrigt skattefri. Arvodet är en ersättning för arbetsinsatsen medan omkostnadsersättningen avser att täcka omkostnader i uppdraget.

### **2.1 Arvode kontaktfamiljer**

Arvoden till kontaktfamiljer följer kostnadsutvecklingen i vårddyrken och dygnsersättningen utgör 1/30-del av månadsarvodet för familjehem.

Nivån på arvodet baseras på vad som finns dokumenterat i bedömning/utredning kring barnet.

Jämförelse kan även göras med nivåerna för arvode gällande familjehem. En vistelse som pågår från fredag eftermiddag till söndag kväll räknas som 2½ dygn.

Lördagar, söndagar, helgdagar samt dag före helgdagar utgår dubbelt arvode. Om vistelsen hos kontaktfamiljen pågår sammanhängande i mer än 14 dagar utbetalas dubbelt arvode endast inom ramen för de första 14 dagarna.

Om barnet endast vistas i kontaktfamiljen under dagtid (inte övernattar) utgår ersättning med 75 % av dygnsarvodet.

Vid tveksamhet om nivån på arvodet, kontakta rekryteringsgruppen eller familjehemssekreterare för rådgivning.

#### ***2.1.1 Barn 0-12 år (Delegat soc sekr)***

En individuell bedömning bör göras utifrån varje barn. Andra belopp än de föreslagna kan beslutas om i fall det anses lämpligare. När syskon placeras i samma kontaktfamilj bedöms de individuellt.

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nivå 1<br>100,25 %<br>(203 kr/dygn) | Välfungerande barn. Okomplicerad kontakt med föräldrar och nätverk. Barn och kontaktfamilj har redan en etablerad och okomplicerad relation. Uppdraget kan vara tillfälligt under en begränsad/kortare tid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Nivå 2<br>130 %<br>(266 kr/dygn)    | Barn som är relativt välfungerande. Det finns en viss förhöjd orosnivå kring barnet och eventuellt särskilda behov som är lätt hanterbara. Relativt okomplicerad kontakt med föräldrar och nätverk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Nivå 3<br>160 %<br>(327 kr/dygn)    | Barn som har extra behov av t ex positiv uppmärksamhet, stimulans och aktiviteter. Barnet kan ha en diagnos eller en beteendeproblematik som kräver insatser från kontaktfamiljen men situationen är oftast hanterbar. Alternativt kan det handla om en problematik hos barnets föräldrar där det krävs mer av kontaktfamiljen.<br><br>Kontaktfamilj med uppdrag som innefattar både barn och föräldrar. Exempelvis kan det handla om yngre barn där även föräldrarna behöver stöd och extra mycket kontakt.<br><br>Kontaktfamilj till barn under tre år där det finns en oro kring familjens situation. |
| Nivå 4<br>190 %<br>(388 kr/dygn)    | Barn som har extra stort behov av t ex positiv uppmärksamhet, stimulans och aktiviteter. Barnet har en problematik som kräver mer omfattande insatser från kontaktfamiljen. Barnets sociala beteende medför behov av insatser från kontaktfamiljen. Barnet kan ha en neuropsykiatrisk diagnos/barnpsykiatrisk problematik vilket yttrar sig i svårare beteendeproblematik. Barnet har fysiska diagnoser som medför ett omfattande omsorgsbehov eventuellt av sjukvårdande karaktär. Krävande och/eller tät kontakt med barnets föräldrar/nätverk som i sig kan ha egna svårigheter.                      |
| Nivå 5<br>225 %<br>(460 kr/dygn)    | Utöver de kriterier som finns angivna under nivå 4 kräver uppdraget mångårig erfarenhet och särskild kompetens av kontaktfamiljen i form av tydlig struktur, ett metodiskt/pedagogiskt förhållningssätt osv. Uppdraget kräver att kontaktfamiljen har erfarenhet av barn med särskilda behov genom tidigare uppdrag, yrkesliv mm. Barnet kan ha haft tidigare kontaktfamiljsinsats eller andra former av insatser. Det kan vara ett tidskrävande uppdrag.                                                                                                                                                |

### 2.1.2 Ungdomar 13-19 år (*Delegat soc sekr*)

En individuell bedömning bör göras utifrån varje ungdom. Andra belopp än de föreslagna kan beslutas om i fall det anses lämpligare. När syskon placeras i samma kontaktfamilj bedöms de individuellt.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nivå 1<br>130 %<br>(266 kr/dygn) | Ungdom som är relativt välfungerande. Det kan finnas en viss förhöjd orosnivå kring ungdomen och eventuellt särskilda behov som är lätt hanterbara. Relativt okomplicerad kontakt med föräldrar och nätverk. Uppdraget kan vara tillfälligt under en begränsad/kortare tid. Ungdomen och kontaktfamiljen kan ha en redan etablerad relation. |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Nivå 2  
160 %  
(327 kr/dygn)

Ungdom som har extra behov av t ex positiv uppmärksamhet, stimulans och aktiviteter. Ungdomen kan ha en diagnos eller en beteendeproblematik som kräver insatser från kontaktfamiljen men situationen är oftast hanterbar. Ungdomen kan ha ett socialt beteende som medför behov av mindre omfattande insatser från kontaktfamiljen. Alternativt kan det handla om en problematik hos ungdomens föräldrar där det krävs mer av kontaktfamiljen.

Nivå 3  
190 %  
(388 kr/dygn)

Ungdom som har extra stort behov av t ex positiv uppmärksamhet, stimulans och aktiviteter. Ungdomen kan ha en neuropsykiatrisk diagnos/barnpsykiatrisk problematik vilket yttrar sig i viss beteendeproblematik. Ungdomen har en problematik som kräver mer omfattande insatser från kontaktfamiljen. Ungdomens sociala beteende medför behov av insatser från kontaktfamiljen. Krävande och/eller tät kontakt med barnets föräldrar/nätverk som i sig kan ha egna svårigheter.

Nivå 4  
225 %  
(460 kr/dygn)

Ungdomen kan ha en neuropsykiatrisk diagnos/barnpsykiatrisk problematik vilket yttrar sig i svårare beteendeproblematik. Ungdomen kan ha fysiska diagnoser som medför ett omfattande omsorgsbehov, eventuellt av sjukvårdande karaktär. Ungdomen kan ha haft tidigare kontaktfamiljsinsats eller andra former av insatser. Det kan vara ett tidskrävande uppdrag.

Utöver de kriterier som finns angivna ovan kräver uppdraget mångårig erfarenhet och särskild kompetens av kontaktfamiljen i form av tydlig struktur, ett metodiskt/pedagogiskt förhållningssätt osv. Uppdraget kräver att kontaktfamiljen har erfarenhet av barn och ungdomar med särskilda behov genom tidigare uppdrag, yrkesliv mm.

## 2.2 Omkostnadsersättning kontaktfamiljer

Omkostnadsersättningen ska ersätta kontaktfamiljen för den merkostnad, som följer med uppdraget. Ersättningen ska täcka barnets/ungdomens kost och logi, aktiviteter och gemensamma hushållsutgifter. Omkostnadsersättningen är 1/30-del av den omkostnadsersättning som utbetalas per månad till familjehem. Omkostnadsersättningen är knuten till prisbasbeloppet. OBS! Ingen dubblering sker av omkostnadsersättningen lördagar, söndagar och helgdagar.

Vid tveksamhet om nivån på omkostnadsersättningen, kontakta rekryteringsgruppen eller familjehemssekreterare för rådgivning.

|                 |           |                  |                                |
|-----------------|-----------|------------------|--------------------------------|
| <i>Delegat:</i> | 0 - 12 år | 134 – 191 kr/dag | 105 – 150 % av prisbasbeloppet |
| <i>Soc sekr</i> | 13-19 år  | 153 – 217 kr/dag | 120 – 170 % av prisbasbeloppet |

Högre ersättning kan utbetalas om det exempelvis gäller kostandskrävande fritidsaktiviteter eller andra aktiviteter med anledning av de svårigheter barnet har, som angetts i genomförandeplanen. Hänsyn ska också tas till om kontaktfamiljen har extra kostnader för tvätt, slitage och specialkost.

Resekostnader ersätts enligt SKL:s rekommendationer (2018: 18,50 kr per mil).

Vid belopp överstigande SKL:s rekommendationer lämnas ärendet till individ- och familjeomsorgsnämndens utskott för beslut.

### **Särskilda kostnader**

Det är viktigt att kontaktfamiljer har en basutrustning för att genomföra sitt uppdrag. De flesta familjer har utrustning men saknas det bör socialförvaltningen bekosta den utrustning som behövs. Med basutrustning avses säng, sängutrustning, säkerhetsutrustning till exempel bilbarnstol, trappgrind, flytväst samt extra kläder. Extra omkostnader kan också beviljas till särskilt kostnadskrävande aktiviteter för barnet och/eller hyrbil, som inte täcks av den löpande omkostnaden. Vid utbetalning av extra omkostnader ska alltid kvitto inlämnas. Beloppet för aktivitet avser maximal årskostnad.

### **Tabell för beräkning av särskilda kostnader**

|                          | <b>Objekt</b>                                                                                                     | <b>% av prisbasbelopp</b> | <b>kronor</b> |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------|
| <i>Delegat: Soc sekr</i> | Säng, sängutrustning och barnmatstol                                                                              | 8,2                       | 3 813         |
|                          | Säkerhetsutrustning                                                                                               | Faktisk kostnad           |               |
|                          | Övrig utrustning<br>(t ex byrå, kläder, leksaker)                                                                 | 3,5                       | 1 628         |
|                          | Aktivitet/resa<br>(kostnad för barnet)<br>(eventuellt för vuxen efter särskild<br>bedömning av socialsekreterare) | 7                         | 3 255         |
|                          |                                                                                                                   |                           |               |

## **3 KONTAKTFAMILJ UTAN ÖVERNATTNING**

Ersättningen till kontaktfamilj utan övernattnig består dels av en arvodesdel, dels av en omkostnadsdel. Arvodet är skattepliktig inkomst. För omkostnadsersättning betalar man skatt för de första 5 000 kr/år. Ersättningen är i övrigt skattefri. Arvodet är en ersättning för arbetsinsatsen medan omkostnadsersättningen avser att täcka omkostnader i uppdraget.

### **3.1 Arvode kontaktfamiljer utan övernattnig**

Ersättningen bygger på att uppdragstagaren är en familj och att man på det sättet gör skillnad på uppdragen att vara kontaktperson för barn/ ungdomar och att vara kontaktfamilj för barn/ungdom, men utan övernattnig.

#### Arvode kontaktfamiljer – barnet/den unge övernattar ej/sällan

|        |                                                   |                     |
|--------|---------------------------------------------------|---------------------|
| Nivå 1 | 932 kr/mån<br>Kontakt minst varannan vecka        | 15 % av årsbeloppet |
| Nivå 2 | 1553 kr/mån<br>Kontakt minst en gång per vecka    | 25 % av årsbeloppet |
| Nivå 3 | 2175 kr/mån<br>Kontakt minst två gånger per vecka | 35 % av årsbeloppet |

I särskilt upprättad genomförandeplan ska uppdraget beskrivas och detta utgör grunden för arvodesersättningen. I undantagsfall, där kontakten är väsentligt mer/mindre omfattande, kan det finnas behov av en individuell bedömning av arvodet.

### 3.2 Omkostnadsersättning kontaktfamiljer utan övernattning

|        |             |                         |
|--------|-------------|-------------------------|
| Nivå 1 | 581 kr/mån  | 15 % av prisbasbeloppet |
| Nivå 2 | 969 kr/mån  | 25 % av prisbasbeloppet |
| Nivå 3 | 1356 kr/mån | 35 % av prisbasbeloppet |

Omkostnadsersättningen ska ersätta kontaktfamiljen för den merkostnad som följer med uppdraget. I genomförandeplanen ska framgå vilka aktiviteter och dylikt som, utifrån barnets/den unges behov, ingår i uppdraget. En individuell bedömning av nivå på omkostnadsersättningen ska göras utifrån vilka aktiviteter o dyl som finns med i genomförandeplanen.

Vid behov av extra omkostnad utöver den månatliga omkostnadsersättningen, se under rubrik "Särskilda kostnader".

Resekostnader ersätts enl SKL:s rekommendationer.

## 4 FAMILJEHEM

Den ekonomiska ersättningen till familjehemmet består dels av ett arvode, dels av en omkostnadsersättning. SKL ger ut cirkulär med rekommendationer för nivåer på arvode och omkostnadsersättning. Nivåerna uppdateras en gång per år. Socialförvaltningen i Jönköping har sedan 2003, efter beslut i socialnämnden, följt SKL:s rekommendationer.

### 4.1 Arvode familjehem barn och ungdom

Arvodesersättningar till familjehem ska tydligt regleras i samband med placeringen. Arvodet ska ses över årligen i samband med en av 6-månadersomprövningarna/övervägandena av placeringen. Förutsättningarna för en placering förändras och varierar över tiden. Det kan vara svårt att fastställa arvodesnivån i inledningen av en placering. Det kan i vissa fall vara befogat att ompröva arvodesnivån efter ca 3 månader. Arvodet kan därför bestämmas för en begränsad period om 3 månader varefter det kan finnas bättre förutsättningar för att fastställa nivån. För att ha kvar ett handlingsutrymme bör därför arvodet inte sättas alltför högt från början.

Riktlinjerna är knutna till det placerade barnets/ungdomens egen problematik och behov, till förväntad prestation av familjehemmet samt till familjehemmets erfarenhet och kompetens.

Ersättningsnivåerna är ett stöd i bedömningen av vilken ersättning som är lämplig.

Ersättningsnivåerna är olika beroende på hur gammalt barnet är vid placeringstillfället. Det ska inte ske någon automatisk uppflyttning i ersättningsnivå då ett redan placerat barn fyller 13 år. För inplacering i respektive nivå bör flertalet kriterier för nivån vara uppfyllda.

Vid belopp överstigande kommunens riktlinjer lämnas ärendet till individ- och familjeomsorgsnämndens utskott för beslut.

#### 4.1.1 Grundarvode barn 0 – 12 år

(Beloppen avser år 2019. Beloppen beräknas utifrån att nivå 7 är 225 %. Beloppet i nivå 7 överensstämmer med SKL:s högsta rekommenderade ersättning.)

|                 |                                                                   |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------|
| Nivå 1:         | Relativt välfungerande barn. Barnet är ofta känt av familjehemmet |
| 100,25 %        | sedan tidigare (kontaktfamilj, anhörigplacering).                 |
| (6 230 kr)      | Okomplicerad kontakt med föräldrar och anhöriga                   |
| <i>Delegat:</i> | Normala kontakter med förskola, skola, fritids, etc.              |
| <i>soc sekr</i> |                                                                   |

Förhöjt arvode

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nivå 2:<br>115 %<br>(7 146 kr)       | Det kan finnas en beteendestörning hos barnet som dock är lätt hanterbar. Barnet kan ha en viss förhöjd orosnivå. Tättare men relativt okomplicerat umgänge med föräldrar och anhöriga.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i> | Behov av viss medverkan från familjehemmet vid umgänget.<br>Flera kontakter med barnets nätverk, förskola, skola etc.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nivå 3:<br>130 %<br>(8 078 kr)       | Barnet kan ha en diagnos alternativt en beteendestörning/<br>problematik som kräver insatser från familjehemmet men<br>den är oftast hanterbar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i> | Behov av medverkan från familjehemmet vid umgänge med<br>föräldrar och anhöriga.<br>Flera kontakter med barnets nätverk, förskola, skola etc.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Nivå 4:<br>145 %<br>(9 011 kr)       | Barnets sociala beteende medför behov av insatser från familje-<br>hemmet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i> | Barnet har en problematik/beteendestörning.<br>Barnet kan ha omplacerats en eller flera gånger.<br>Kontakten med biologiska föräldrarna innebär behov av mer insatser<br>från familjehemmet än vid normalt umgänge.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Nivå 5:<br>160 %<br>(9 943kr)        | Barnet har en neurologisk/psykiatrisk diagnos vilken yttrar sig i<br>beteendestörningar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i> | Barnet har en barnpsykiatrisk problematik.<br>Barnet har, utan att ha en tydlig diagnos, en problematik som kräver<br>särskilda insatser från familjehemmet.<br>Kontakter och umgänge med biologiska föräldrar och anhöriga<br>kräver stora insatser från familjehemmet.<br>Umgänget med anhöriga kan tidvis vara bevakat eller kräva medverkan<br>från utomstående.<br>Placeringen kräver, med relativt stor regelbundenhet och täthet, extra<br>insatser av familjehemmet i form av kontakter med förskola, skola, hälso-<br>och sjukvård, barnpsykiatri, andra myndigheter, andra åtgärder för barnet<br>etc. |
| Nivå 6:<br>190 %<br>(11 807 kr)      | Barnet har en neurologisk/psykiatrisk diagnos vilken yttrar sig i<br>svåra beteendeproblem.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i> | Barnet har en barnpsykiatrisk problematik och/eller är i behov av en<br>barnpsykiatrisk utredning/behandling.<br>Barnet har, utan att ha en diagnos, en problematik som kräver<br>mer omfattande insatser från familjehemmet.<br>Placeringen kräver extra insatser i princip varje vecka av familjehemmet i<br>form av kontakter med förskola, skola, hälso- och sjukvård, barnpsykiatri,<br>andra myndigheter, andra åtgärder för barnet etc.                                                                                                                                                                   |

Mycket krävande och täta kontakter med de biologiska föräldrarna (dessa har egna stora problem med missbruk, psykiska problem med mera).  
Bevakade umgängen.

Barnet reagerar starkt på umgänget och kräver stora insatser efteråt.

Placeringens svårighetsgrad kräver särskild erfarenhet och kompetens av familjehemmet exempelvis i form av tydlig struktur, ett metodiskt/pedagogiskt förhållningssätt osv.

Nivå 7:  
225 %  
(13 982 kr)

Stadigvarande placeringar där barnet har en problematik som ligger nära den svårighetsgrad som krävs för en placering i hem för vård eller boende

*Delegat:*  
*Enhetschef*

Familjehemmet har en kompetens och erfarenhet som ligger i nivå med kravprofilen för ett hem för vård eller boende.

Nivå 8:  
380,5 %  
(23 702 kr)

Jourplaceringar i icke kontrakterade jourhem under max 6 månader.

Hemmet ska vara godkänt för jourplacering av barn 0-12 år av utskott i individ- och familjeomsorgsnämnden. Ersättning utges endast under placeringstid.

*Delegat:*  
*Områdeschef*

Nivå 9:  
380,5 %  
(23 702 kr)

Kontrakterade jour- och familjehem

En plats.

*Delegat:*  
*Områdeschef*

Vid placering av ytterligare ett barn/ungdom i samma kontrakterade hem sker inplacering enligt ordinarie nivåer.

Nivå 10:  
447 % - 609,5 %  
(27 777 –  
37 875 kr)

Kontrakterade jourhem för förälder med barn

Ersättningen ska motsvara bortfallet av lön + po-kostnader för den i hemmet som är hemma på heltid dock lägst 447 %.

*Delegat:*  
*Områdeschef*

#### 4.1.2 Grundarvode ungdom 13 – 19 år

(Beloppen avser 2019. Beloppen är beräknade utifrån att nivå 5 är 225 %. Beloppet i nivå 5 överensstämmer med SKL:s högsta rekommenderade ersättning.)

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nivå 1<br>130 %<br>(8 078 kr)  | Relativt väl fungerande ungdom.<br>Det kan finnas en beteendestörning hos ungdomen som dock oftast är hanterbar.<br>Relativt okomplicerad kontakt med biologiska föräldrar och anhöriga.                                                                                                                                                                                                                                            |
| <i>Delegat:</i>                | Normala kontakter med skola etc.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Soc sekr</i>                | Ungdomen är ofta känd av familjehemmet sedan tidigare (kontakt-familj, anhörigplacering).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <u>Förhöjt arvode</u>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Nivå 2<br>145 %<br>(9 011 kr)  | Ungdomens sociala beteende medför behov av insatser från familjehemmet.<br>Ungdomen har en problematik/beteendestörning.<br>Ungdomen kan ha omplacerats en eller flera gånger.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Delegat:</i>                | Kontakten med biologiska föräldrarna innebär behov av mer insatser från familjehemmet än vid normalt umgänge.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Enhetschef</i>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Nivå 3<br>160 %<br>(9 943 kr)  | Ungdomen har en neurologisk/psykiatrisk diagnos vilken yttrar sig i beteendestörningar.<br>Ungdomen har en barnpsykiatrisk problematik.<br>Ungdomen har, utan att ha en tydlig diagnos, en problematik som kräver insatser från familjehemmet.                                                                                                                                                                                      |
| <i>Delegat:</i>                | Kontakter och umgänge med biologiska föräldrar och anhöriga kräver större insatser från familjehemmet.<br>Placeringen kräver med relativt stor regelbundenhet och täthet extra insatser av familjehemmet i form av kontakter med skola, hälso- och sjukvård, barnpsykiatri och andra myndigheter/andra åtgärder för ungdomen.                                                                                                       |
| <i>Enhetschef</i>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Nivå 4<br>190 %<br>(11 807 kr) | Ungdomen har en neurologisk/psykiatrisk diagnos vilken yttrar sig i svåra beteendeproblem.<br>Ungdomen har en barnpsykiatrisk problematik och/eller är i behov av en barnpsykiatrisk utredning/behandling.                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>Delegat:</i>                | Ungdomen har, utan att ha en diagnos, en problematik som kräver särskilda insatser från familjehemmet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <i>Enhetschef</i>              | Placeringen kräver extra insatser i princip varje vecka av familjehemmet i form av kontakter med skola, hälso- och sjukvård, barnpsykiatri, andra myndigheter för ungdomen.<br>Mycket krävande kontakter med de biologiska föräldrarna och anhöriga.<br>Placeringens svårighetsgrad kräver särskild erfarenhet och kompetens av familjehemmet exempelvis i form av tydlig struktur, ett metodiskt/pedagogiskt förhållningssätt osv. |
| Nivå 5<br>225 %                | <u>Stadigvarande placeringar</u> där ungdomen har en problematik som ligger nära den svårighetsgrad som krävs för en placering i ett hem                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (13 982kr)                            | för vård eller boende.                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i>  | Familjehemmet har en kompetens och erfarenhet som ligger i nivå med kravprofilen för ett hem för vård eller boende.                                                                                                                     |
| Nivå 6:<br>380,5 %<br>(23 702 kr)     | <u>Jourplaceringar i icke kontrakterade jourhem under max 6 månader.</u><br><br>Hemmet ska vara godkänt för jourplacering av ungdom 13-19 år av utskott i individ- och familjehemsnämnden. Ersättning utges endast under placeringstid. |
| <i>Delegat:</i><br><i>Områdeschef</i> |                                                                                                                                                                                                                                         |
| Nivå 7:<br>380,5 %<br>(23 702 kr)     | <u>Kontrakterade jour- och familjehem</u><br><br>En plats                                                                                                                                                                               |
| <i>Delegat:</i><br><i>Områdeschef</i> | Vid placering av ytterligare ett barn/ungdom i samma kontrakterade hem sker inplacering enligt ordinarie nivåer.                                                                                                                        |
| <i>Delegat:</i><br><i>Enhetschef</i>  | Bevilja kontrakterad jourfamilj ersättning i form av extra arvode för förlorad arbetsinkomst för upp till 10 timmar per månad.                                                                                                          |

### ***Uppflyttning i åldersgrupp***

Arvodesersättningar utgår enligt två åldersintervaller 0-12 år respektive 13-19 år eller tills dess den unge lämnat gymnasieskolan/motsvarande. Merparten av placeringarna i familjehem stabiliseras efter en tid. Det ska inte heller göras någon automatisk uppräknings av arvodet då ett redan placerat barn fyller 13 år. Förändring av den placerades ålder från 12 till 13 år är alltså i sig inte skäl för arvodeshöjning. Om det är motiverat kan arvodet när som helst höjas under en placering oavsett barnets ålder.

### ***Extra arvode vid tjänstledighet under en tidsbegränsad period***

Om familjehemmet på kommunens begäran helt eller delvis avstår från förvärvsarbete för att ge det placerade barnet/ungdomen stöd bör ersättning utgå med extra arvode som kompensation för inkomstbortfall. Detta kan exempelvis vara fallet i samband med inskolningsfasen av en placering, men behovet kan uppstå även efter det att barnet har varit placerat en tid.

Extra arvode vid tjänstledighet (heltid eller deltid) beviljas i första hand för en period om högst 6 månader, men kan i vissa fall förlängas. Kräver alltid beslut i utskott. (OBS att en förlängning kräver ett nytt beslut). Vid placering av barn under ca 3 år eller för äldre barn om särskilda skäl föreligger kan dock beslut fattas för längre tid än 6 månader. Under den tiden bör situationen för det placerade barnet/ungdomen ha löst sig på ett tillfredsställande sätt så att familjehemmet kan återgå till förvärvsarbete. Om familjehemmet bedöms behöva avstå från förvärvsarbete för längre tid måste det finnas starkt vägande skäl på grund av barnets problematik och behov.

Vid ersättning för förlorad arbetsförtjänst tillkommer semesterersättning.

Semesterperioden löper årsvis från och med 04-01 till och med 03-31.

1:e socialsekreterare inom barn- och ungdom kan bevilja familjehemsföräldrar extra arvode som ersättning för förlorad arbetsförtjänst för enstaka dagar (1-2 dagar) i samband med utbildning och intern handledning. Extra arvode kan också utgå också då familjehemsförälder behöver vara

ledig från arbete för att förskola är stängd, vid besök inom hälso- och sjukvård och liknande situationer då tillfällig föräldrapenning från Försäkringskassan inte kan utgå.

#### ***Arvode samtidigt som ersättning för förlorad arbetsförtjänst utges***

I de fall familjehemsförälder helt eller delvis avstår från förvärvsarbete och helt eller delvis ersätts för inkomstbortfallet utbetalas enligt SKL:s rekommendationer även fullt arvode för samma tid.

Familjehemmet ska inkomma med skriftliga uppgifter från sin arbetsgivare om summan av inkomstbortfallet inkl. ev. ob-tillägg och ersättning för förlorad semester. Detta för att en korrekt beräkning på inkomstbortfallet ska kunna vara möjlig.

#### ***Tillfällig föräldrapenning vid vård av barn***

Ersättning från Försäkringskassan vid vård av barn i samband med barns sjukdom m m utbetalas med viss procent av den sjukpenninggrundande inkomsten enligt Socialförsäkringsbalken och utgår även till familjehemsföräldrar.

Vid behandling inom sjukvård, exempelvis barnpsykiatri, ansöker familjehemmet om tillfällig föräldrapenning från Försäkringskassan. Båda familjehemsföräldrarna kan behöva vara med vid besök inom sjukvården. Den ena förutsätts ansöka om tillfällig föräldrapenning. Extra arvode kan utgå till den andre.

#### ***Grundutbildning, fortbildning, handledning***

Ersättning i form av extra arvode kan utgå som kompensation för inkomstbortfall i samband med utbildning och handledning

##### ***4.1.3 Arvode förälder-barnplaceringar***

160 % per förälder

9 943 kr

*Delegat:*

*Soc sekr*

160 – 225 % per förälder

9 943 – 13 982 kr Det lägsta beloppet utgör normalersättning. I undantagsfall kan högre belopp utges. Om båda föräldrarna placeras tillsammans med barnet ska arvodesersättningen fastställas av utskott i individ- och familjeomsorgsnämnden.

*Delegat:*

*Enhetschef*

Separat arvode fastställs för barnet. Nivån på detta påverkas även av i hur stor grad föräldern själv förväntas ta ansvar för barnet.

## **4.2 Omkostnadsersättning familjehem barn och ungdom**

Omkostnadsersättningen ska ersätta familjehemmet för merkostnader som följer av placeringen. SKL:s rekommendationer utgår från principen att barn och ungdomar som placeras inte ska särbehandlas i familjen. Hänsyn måste därför tas både till den placerades behov och familjehemmets standard.

Ersättningen utgörs dels av en åldersfördelad schablon, som kallas grundkostnad, dels av tilläggskostnader som beräknas individuellt efter det placerade barnets eventuella speciella behov.

Omkostnadsersättningar ska ses över årligen i samband med en av 6-månadersöversynerna/omprövningarna av placeringen. Placeringens innehåll och förutsättningar förändras över tiden, omkostnaderna likaså. Omkostnadsersättningen höjs när barnet fyller 13 år.

Omkostnadsersättningen följer kostnadsutveckling genom koppling till prisbasbeloppet.

Konsumentverkets beräkningar av kostnader för olika hushåll och för barn i olika åldrar har beaktats vid beräkningen av omkostnadsersättningens storlek. Nivån är satt med beaktande av att de placerade barnen ofta har stora behov

Vid beräkning av omkostnadsersättning kan vissa kostnader, som är löpande och regelbundna under en längre tid, räknas in i den löpande ersättningen. Dessa kostnader beräknas individuellt med utgångspunkt från vård- och genomförandeplan som upprättats i ärendet. Det kan exempelvis vara under övrigt enligt följande: extra slitage på grund av funktionshinder, extra matpengar på grund av sjukdom eller krävande idrottsutövning. Övriga kostnader (tilläggskostnader, kostnader för extra utrustning) utbetalas till faktisk kostnad mot uppvisande av kvitto/faktura.

### **Beskattning**

Omkostnadsersättningen är inte en skattepliktig inkomst, utöver den del som överstiger 5 000 kr/år.

Familjehemmen får göra avdrag i sin deklaration för den del av omkostnadsersättningen som överstiger 5 000 kronor per år. Staten bestämmer om eventuella begränsningar i rätten till avdrag för utgifter som uppkommer i samband med förvärvsinkomster.

Om en kommun betalar ut ersättning för tilläggskostnader behöver det finnas ett beslut som motiverar tilläggskostnaderna. Av motiveringen ska det framgå att det finns ett individuellt behov hos barnet som gör att det finns kostnader som tillkommer utöver grundkostnaden. Det ska framgå vilka kostnader som ingår i ersättningen och hur de är beräknade. Det behöver däremot inte finnas kvitton på tilläggskostnader inom SKL:s rekommenderade schablonbelopp.

I de fall socialnämnden betalar en högre omkostnadsersättning än SKL:s rekommendation ska nämnden kunna redovisa den ekonomiska beräkning som ligger till grund för ersättningen. Beräkningen och skälet till den högre ersättningen ska dokumenteras i familjehemsakten.

Familjehemmet ska kunna få en skriftlig information att lämna till Skatteverket avseende den ekonomiska beräkningen och skälen till den högre omkostnadsersättningen. En sådan uppgift lämnas utan att den placerades namn anges.

Den omkostnadsersättning som utbetalats ska redovisas på kontrolluppgiften till Skatteverket.

Omkostnadsersättningen är inte sjukpenning- eller pensionsgrundande.

#### **4.2.1 Grundkostnader och tilläggskostnader**

Omkostnadsersättningen inkluderar allmänt barnbidrag och studiebidrag som ska dras av då de går direkt till familjehemmet/den unge.

| Ålder   | Grundkostnad |                      | Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad |                      |
|---------|--------------|----------------------|----------------------------------------------------------|----------------------|
|         | Kronor       | % av prisbasbeloppet | Kronor                                                   | % av prisbasbeloppet |
| 0 -12   | 4 263 kr     | 110 %                | 6 006 kr                                                 | 155 %                |
| 13 - 19 | 4 844 kr     | 125 %                | 6 781 kr                                                 | 175 %                |

I grundkostnaden ingår livsuppehälle.

Till livsuppehälle hänförs kostnader av följande slag:

- Livsmedel
- Förbrukningsvaror
- Hälsa och hygien
- Kläder och skor
- Lek och fritid
- Husgeråd, möbler och inventarier
- TV, radio, reparationer med mera
- Dagstidningar, telefon med mera
- Hushållsel
- Försäkringar
- Fickpengar

För vägledning i vad som ingår i de olika delposterna hänvisas till Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna". Broschyren överensstämmer inte helt med beloppen från SKL, ex beroende på familjesammansättning, men kan ändå tjäna som stöd.

Det ska finnas underlag i den upprättade vårdplanen/beräkningsblanketten för beviljande av ev. tilläggskostnader.

Exempel på tilläggskostnader:

- glasögon/linser
- barnomsorg
- kostsamma fritidsaktiviteter
- specialkost
- arbetsträning
- semesterresor
- busskort
- resor med färdtjänst
- kontakter med föräldrar/närstående
- kontakter med socialförvaltning/BUP

Till tilläggskostnader hänförs också läkarvård och medicin för placerade ungdomar som fyllt 18 år.

Kostnader som är regelbundet återkommande kan schabloniseras och betalas som en fast tilläggskostnad per månad medan andra kostnader uppkommer mer sällan och prövas när det är aktuellt.

### ***Bostad***

Ersättningen utgår från att familjehemmet tar emot barnet i sin befintliga bostad, vilket innebär att placeringen inte medför högre bostadskostnad eller högre hyra. Hänsyn har tagits till att familjehemmet får kostnader för ökad förbrukning av el, vatten och normalt slitage.

Om familjehemmet behöver byta till en större och dyrare bostad eller göra en ombyggnad kan ersättningen höjas med den merkostnad som uppkommer i form av högre hyra eller högre nettoutgift för ränta och drift i eget boende. Amorteringar på lån kan inte ersättas av kommunen utan blir en kapitaltillgång som tillkommer familjehemmet. Motsvarande gäller då familjehemmet avser att köpa en större bil.

### ***Barnomsorg***

Familjehemmet bör ersättas för barnomsorgskostnad.

### ***Fritid och rekreation***

I grundersättningen ingår även ett belopp till lek och fritid. Bidrag till särskilt kostnadskrävande utrustning kan erhållas efter prövning i varje enskilt fall (kostnader för extra utrustning) och enligt nämndens riktlinjer, t ex sport- och fritidsutrustning, samt musikinstrument. *Se Tabell för beräkning av vissa tilläggskostnader och extra utrustning.*

Exempel på kostnader för fritid och rekreation:

- Aktivitetskostnader, t ex kostnad för liftkort, rid- eller musiklektioner, lägervistelser och semesterresor
- Utrustning som krävs för att utöva aktiviteten, t ex ishockeyutrustning, musikinstrument, ridhjälm etc
- Eskort till olika aktiviteter om barnet inte kan åka ensam. Milkostnader ersätts med högsta skattefria belopp 18,50 kr/mil (2018). För kontrakterade jourfamiljer gäller en förhöjd milersättning med 29 kr/mil.

### ***Tabell för beräkning av vissa tilläggskostnader och extra utrustning***

|                                 | <b>Objekt</b>                                                                           | <b>% av basbelopp</b>                   | <b>kronor</b> |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|---------------|
| <i>Delegat:</i>                 | Rumsutrustning vid nyplacering                                                          | 15,5                                    | 7 208         |
| <i>soc sekr/<br/>famhemsekr</i> | Säkerhetsutrustning för det placerade barnet vid cykling, mopedåkning, bil och båtresor | Faktiskt kostnad enligt normal standard |               |
|                                 | Musikinstrument                                                                         | 5,0                                     | 2 325         |
|                                 | Kläder, barn under 12 år                                                                | 7,5                                     | 3 488         |
|                                 | Kläder, ungdomar över 12 år                                                             | 11,3                                    | 5 255         |
|                                 | Cyklar, barn under 7 år                                                                 | 3,5                                     | 1 628         |
|                                 | Cyklar, barn 7 – 12 år                                                                  | 8,5                                     | 3 953         |
|                                 | Cyklar, 13 år –                                                                         | 9,5                                     | 4 418         |
|                                 | Moped och mopedkörkort                                                                  | 25,1                                    | 11 672        |
|                                 | Sport eller hobby                                                                       | 6,3                                     | 2 930         |
|                                 | Lägervistelse, skolresa                                                                 | 3,7                                     | 1 721         |
|                                 | Dator                                                                                   | 12,7                                    | 5 906         |
|                                 | Mobiltelefon                                                                            | 3,3                                     | 1 535         |
|                                 | Kostnad i samband med student                                                           | 16,0                                    | 7 440         |

Kostnad för handledarutbildning i de fall en familjehemsförälder ska vara handledare vid övningskörning för ett placerat barn: Faktisk kostnad bestäms av den som anordnar utbildningen.

Vid behov av kompletterade rumsutrustning under placeringen så gäller följande belopp

|                             | <b>Objekt</b>           | <b>% av basbelopp</b> | <b>kronor</b> |
|-----------------------------|-------------------------|-----------------------|---------------|
|                             | Säng och sängutrustning | 7,5                   | 3 488         |
|                             | Skrivbord, stol, lampa  | 4,5                   | 2 093         |
|                             | Fåtölj/bord/byrå        | 3,5                   | 1 628         |
| <i>Delegat:<br/>utskott</i> | Semesterresa            | 11,0                  | 5 115         |

Vid belopp överstigande kommunens riktlinjer lämnas ärendet till utskott i individ- och familjeomsorgsnämnden för beslut.

### ***Arbets träning***

Familjehem som erbjuder placerade ungdomar arbets träning (t ex djurskötsel, jord- eller skogsbruk) kan i vissa fall åsamkas särskilda kostnader för arbets träningen. Ersättning kan utgå för sådana kostnader. OBS - ej delegerat.

### ***Kontakter med biologiska föräldrar och närstående***

Ersättning utgår för de faktiska kostnaderna som beräknas med utgångspunkt från vårdplan/genomförandeplan. Ersättning kan utgå för följande kostnader:

- Besök av biologiska föräldrar/andra närstående personer
- Besök hos biologiska föräldrar/andra närstående personer
- Familjehemmet bör få ersättning för reskostnader i anslutning till barn och ungdomars besök hos biologiska föräldrar och andra närstående. Använder familjehemmet egen bil för att skjutsa barnet utgår ersättning enligt SKL:s rekommendationer (f n 18,50 kr/mil)
- För kontrakterade jourfamiljer finns ett särskilt avtal där milersättningen är 29 kr/mil.
- Umgängesresor avseende biologiska föräldrar/motsvarande ska i första hand bekostas av dem själva. Deras möjlighet att bekosta resorna prövas av handläggare för försörjningsstöd utifrån riksnormen. Om föräldrarna, trots ett normöverskott av ekonomiska eller andra skäl avstår från umgänge med barnet, får en bedömning göras utifrån barnets behov. Denna kostnad prövas av handläggare för barn och ungdom och beviljas i undantagsfall samt belastar anslaget för Barn och ungdom.

### ***Rese ersättning i samband med behandling inom hälso- och sjukvård***

Rese ersättning för resor i samband med behandling kan i vissa fall ersättas av Region Jönköpings län. Ersättningen är lägre än 18,50 per mil, varför mellanskillnaden ska ersättas av nämnden.

### ***Grundutbildning, fortbildning, handledning***

Ersättning kan utgå till familjehem för kursavgifter, litteratur, rese kostnader och handledning.

### ***Extern handledning***

Extern handledning till familjehem under 1-2 ”introduktionstillfällen” kan beviljas av ordförande. Handledning därutöver beviljas av utskott i Individ- och familjeomsorgsnämnden.

### ***Reducering av ersättningarna sker i följande fall***

- Efter frånvaro från hemmet mer än 14 dagar reduceras omkostnads ersättningen med 50 procent. Efter en månads frånvaro sker prövning i varje enskilt fall.
- Om barnbidrag/studiebidrag utbetalas till familjehemmet reduceras omkostnads ersättningen i motsvarande mån.
- I den mån barnets egna inkomster eller tillgångar får användas till kostnader som redan omfattas av omkostnads ersättningen reduceras omkostnads ersättningen i motsvarande mån.

### ***Kostnader inför placering***

Barn och ungdom som placeras i familjehem ska vara utrustade med kläder för den årstid placeringen närmast avser. Det är också viktigt att familjehemmet har en basutrustning för den placerades boende. Med basutrustning avses säng, bäddutrustning, förvaringsmöbel, skrivbord, stol och lampa. Saknar familjehemmet sådan utrustning bekostas denna av socialförvaltningen.

Ersättning för kostnader kan också beviljas till utrustning för lek, sport och fritid. Dylika kostnader, förutom till kläder, kan även beviljas senare under placeringen.

#### ***Jönköpings läns barnhusfond***

När ett barn har behov av ekonomiskt bidrag till kostnader som inte ligger inom socialnämndens ansvar, exempelvis körkort, vissa resor och läger, bör det undersökas om det finns möjlighet att ansöka om bidrag hos Jönköpings läns barnhusfond. Kontaktperson Torbjörn Kalin [torbjorn.kalin@ju.se](mailto:torbjorn.kalin@ju.se), tel 0704/86 02 59. Ansökningar behandlas två gånger per år, vår och höst.

#### **4.2.2 Omkostnadsersättning vid jourhemsplaceringar**

Individuell bedömning görs utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.

| <b>Fast omkostnadsersättning<sup>1</sup></b> |                           |                    |                           | <b>Rörlig omkostnadsersättning<sup>2</sup></b>                                  |
|----------------------------------------------|---------------------------|--------------------|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1-2 platser</b>                           | <b>% av prisbasbelopp</b> | <b>3-4 platser</b> | <b>% av prisbasbelopp</b> | <b>Enligt rekommendationer för omkostnadsersättningar för respektive ålder.</b> |
| 969 kr                                       | 25 %                      | 1 938 kr           | 50 %                      |                                                                                 |

<sup>1</sup> Då inga barn finns placerade

<sup>2</sup> Då barn finns placerade

#### **4.2.3 Omkostnadsersättning vid förälder-/barnplacering**

##### ***Grundkostnad och tilläggskostnader***

| <b>Grundkostnad</b> |                             | <b>Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad</b> |                             |
|---------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <b>Kronor</b>       | <b>% av prisbasbeloppet</b> | <b>Kronor</b>                                                   | <b>% av prisbasbeloppet</b> |
| 4 844 kr            | 125 %                       | 6 781 kr                                                        | 175 %                       |

OBS! Dessa belopp inkluderar grundkostnaden (livsuppehälle och bostadskostnad).

**De angivna maxbeloppen medför att omkostnadsdelen inte beskattas.**

#### 4.2.4 Kostnader under förberedelsetiden

Blivande familjehemsföräldrar kan ha kostnader under förberedelserna inför placering av ett barn. Det kan innebära att de haft vissa omkostnader och/eller att de förlorat inkomst.

*Delegat:*

*Enhetschef* Omkostnader i samband med förberedelser för placering av visst barn.

*Ordförande* Ersättning för förlorad arbetsinkomst.

#### 4.2.5 Privatplacering

*Delegat:* Vid privatplacering som görs hos släktingar/anhöriga/andra enligt

*Ej delegerat* 6 kap 6 § SoL utges inte arvode eller omkostnadsersättning. Den ekonomiska kompensationen för barnets vistelse i den andra familjen ska göras upp mellan de biologiska föräldrarna och det av nämnden medgivna hemmet.

## 5 ERSÄTTNING AV ENSKILD

### 5.1 Kommunens rätt att uppbära ersättning från föräldrar vars barn är placerat i annat hem än det egna

När barn (under 18 år) vårdas i familjehem eller i hem för vård eller boende (HVB) inom socialtjänsten är föräldrarna skyldiga att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader för detta. Det gäller oavsett om vården ges med stöd av SoL, LVU eller LSS. Föräldrars ersättningsskyldighet till kommunen regleras i SoL 8 kap 1 § 2 st och LSS 20 §.

Ersättningen skall beräknas på det sätt som framgår av socialtjänstförordningen 6 kap 2-4 §§. Där anges att ersättningen skall beräknas för var och en av föräldrarna, som om det gällde återbetalning till Försäkringskassan av utbetalt underhållsstöd.

I analogi med bestämmelserna om underhåll i Socialförsäkringsbalken tas inte ersättning enligt SoL 8 kap 1 § andra st inte ut av föräldrar som har en lägre inkomst än 150 tkr per år. Det belopp som var och en av föräldrarna skall bidra med får per månad inte överstiga det skattemässiga underhållsstödbeloppet, som 2019 är 1 573, 1 723 resp 2 073 kronor i månaden beroende på barnets ålder (Socialförsäkringsbalken 18 kap 20 §). Underlag för beräkning av ersättningsskyldigheten inhämtas från skattemyndigheten. Omräkning av ersättningen kommer därefter att göras årligen med utgångspunkt från senaste taxerade inkomst.

Socialtjänsten räknar ut vad var och en av föräldrarna skall betala. Beräkningsunderlaget och det belopp som föräldern skall betala skall kommuniceras med respektive förälder. Utifrån kunskap om föräldrarnas ekonomiska och sociala situation skall en bedömning göras om beloppen är skäliga. Maxbeloppet kan jämkas till ett lägre belopp.

Beslut om vilken ersättning som föräldern skall betala kan inte överklagas med förvaltningsbesvär. I de fall en förälder inte betalar den fastställda ersättningen får kommunen väcka talan hos förvaltningsrätten inom tre år från kommunens kostnad uppkom. (SoL 9 kap 3 §).

Om förälder, trots att den bedömts ha möjlighet och det har beslutats om betalningsskyldighet, inte vill eller säger att den inte kan betala, kan i undantagsfall enhetschef besluta om eftergift av ersättningsskyldighet.

Kommunen kan inte ta ut någon ersättning för vårdkostnader efter att barnet fyllt 18 år. Däremot kan förälder betala ut underhåll direkt till ungdomen, varvid omkostnadsdelen kan sänkas i motsvarande grad. Om det finns något tidigare avtal eller dom om underhåll kan det givetvis fortsätta att utgå men pengarna måste då gå direkt till barnet. Föräldrabalkens bestämmelser om kvarstående underhållsskyldighet efter barnet fyllt 18 år tills grundutbildning är avslutad tillämpas endast mot barnet, ej mot kommunen.

## **5.2 Barns pensionsförmåner**

### ***Barn som har efterlevandepension***

Barnet har rätt till barnpension från det allmänna pensionssystemet om den ena eller båda föräldrarna är avlidna. Barnpensionen ersätter den avlidne vårdnadshavares underhållsskyldighet. Det förekommer också att barnet har pension från annat håll t.ex. privata pensionsförsäkringar. Den av barnets förälder som lever skall ansöka om och uppbära sådan pension för barnets räkning. Barnets pensionsförmåner utbetalas till den efterlevande föräldern om inget annat bestäms. Om båda föräldrarna är avlidna skall barnets vårdnadshavare ansöka om pensionerna.

Det finns ingen möjlighet för kommunen att uppbära barnets pensionsförmåner. Det är heller inte möjligt att träffa frivilliga överenskommelser om att den efterlevande föräldern skall betala utöver vad kommunen lagligen har rätt att ta ut för barnets vård.

För att säkerställa att pensionen kommer det placerade barnet till godo är socialnämnden skyldig att göra en anmälan till överförmyndaren. Bestämmelser om detta finns i socialtjänstförordningen 5 kap 3 § punkt 3. Överförmyndaren beslutar därefter hur barnets pengar och andra tillgångar skall placeras och hur de får användas till barnets nytta. Den efterlevande föräldern förhindras därmed från att förbruka barnets pengar och andra tillgångar. Dessa pengar får inte gå till sådant som kommunen skall stå för. Däremot får det gå till exempelvis moped, sportutrustning, resor och liknande.

Medel som tillfaller omyndiga genom förmånstagare förordnade i försäkring, arv, testamente, gåvor etc. ska stå under överförmyndarens tillsyn.

15.

### **Redovisning av meddelanden till nämnden**

- a. Beslut från Kommunstyrelsen, 2019-09-25, § 215,  
- Rapportering om det digitala utanförskapet
- b. Beslut från kommunstyrelsen, 2019-09-25, § 218,  
- Yttrande över förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter och  
allmänna råd SOSFS 2012:11
- c. Inbjudan till jullunch 2019
- d. Beslut socialdirektör - revisionsmodell 2020-2023
- e. Rapport till välfärdsutskottet september 2019

16.

### **Redovisning av delegationsbeslut**

- a. Ordförandebeslut, 2019-09-26, Umgängesbegränsning enligt 14 § lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU